

FÜGGETLEN HAJDUSÁG.

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP.

Előfizetési árak:
E. és 7. évre 100 kor., félévre 50 kor., negyedévre 25 kor.
Egyes szám ára 2 korona.
Hirdetések felvételre egyezség szerint.

Felelős szerkesztő: **BOR JÁNOS.**
Kiadótulajdonos: **BORBÉLY SAMU.**

Megjelenik hetenként egyszer, vasárnap reggel.
Kéziratokat nem adunk vissza.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Hajduszoboszló, I. Vasút-utca 306.

Választópolgárok! Választónők!

Június 13-án a szavazóurna elé kell állanunk, hogy politikai meggyőződésünk változhatatlanságáról tanubizonyosságot adjunk s az országos keresztyén kiscgazda- és földmivespártot a nemzetgyűlésben kormányzó többségre emelhessek. A feladat nagysága, melynek betöltésére vállalkoztunk, ezután fog kitűnni a maga erkölcsi és politikai súlyával. Hiszen egy tönkretett ország népét jelszavakkal, nagy mondásokkal, sőtébeugratásokkal, vége-hossza nélküli begigérésekkel nem lehet új életre támasztani. Itt a céltudatos, megfontolt tetteknek a mezejére kell lépnie a nemzetnek. Már pedig mit tapasztaltunk a mostani választási mozgalmak alatt is. Soha nem látott, teljesen ismeretlen egyének a jól ismertség ruhájába öltözködve mutatkoztak be előttünk ugyszólván naponként és szinte megalázkodva kuncsorogtak szavazatainkért. Nem is sokat kértek. Hagyjunk ki politikai hitvallásunkból mindent, vagy maradhat benne bármi, csak a hatalmat adjuk át nekik. Ha aztán látták, hogy elfoglalt álláspontunktól eltéríthetők nem vagyunk, akkor vagy egyszerűen átvették a mi címünket és most azzal adják a bankot, vagy hozzáfogtak a kiscgazda- és földmivespárt ócsárlásához. Ez az a párt, amely tönkreteszi az országot. (Értsd: a főpapok és mágnások nagy birtokait okos földbirtokreform mellett a föld népének kívánja juttatni!) Ez az a párt, amelyik a gabona árát annyira emeli, hogy a tisztviselő, iparos, kereskedő és a nem földmivelő szegény ember nem lesz képes beszerezni az élelmét. Ez az a párt, amelyik kiszípolozza az ország lakosságának a gazdasági erejét. Nohát ez már csak mégis sok lenne! Itt nagyon nagy bajoknak kell lenni, ha így állana a dolog. Ámde kitűnt, hogy mindez a sok szöfecsérlés nem egyéb, mint

korteszü hazudozás! Hitvány, felelőtlen elemek nem tudtak és nem tudnak másként gyalázkodni, mint ilyen becstelen módon. Kitűnt, hogy a sok szemfényvesztés, ígéretés és hazudozás után ellenfeleink nyíltan bevallott programjából egyetlen olyan pont sincs, amit a mi pártunk már régebben magáévá nem tett. Pedig micsoda diszes felvonulásokat rendeztek. Mint valami nemzetmentő politikusok egész berendezéseket szállítottak le a közönség mulattatására. A vége mindnek egy volt: Magyarország csak akkor lehet boldog, ha ők vehetik át a kormányzást. Tiszteljük meg a hitbizományosok és leköötött birtokok kedves bizalmasait és adjuk át nekik a hatalmat!...

Csak hogy mi ebbe nem megyünk bele. Mi a kitűzött programhoz utolsó betűjéig ragaszkodunk. Az ígéretések, hazudozások politikája tavaly mindnyájunk szemeláttára csődöt mondott. A hazafiatlan, lelketlen elemek uralmát hosszú időkre gyászolni fogja a nemzet minden jó fia. Ismeretlen jövőjü eszmékért, ismeretlen multu egyénekért nem száll sikra a mi sorainkból többé senki.

Keresztyén Magyar Kiscgazdák és Földmivesek! Keresztyén Magyar Választónők! Június 13-án mindnyájan egy értelemmel legyetek. Senki meg ne feledkezzék erről a sokat szenvedett magyar földről, a keresztyén magyar kiscgazda és földmives népről, ennek becsületes munkásairól! Mi nekünk nem elég az, ha mint nép csupán többségben vagyunk az országban, nekünk az ország házában döntő súlyban kell lennünk a tettek mezején is; át kell vennünk az ország kormányzását, hogy politikai elveink alapját, az ország jövő fejlődését irányíthassuk. A magyar nép boldogsága ezt kívánja. Senki azért meg ne rendüljön közzületek, sőt inkább felémelt fővel járuljon a választási urnához, ahonnan csak a mi győzelmünk lobogó fénye törhet elő.

A mi igazságunkat dr. Czeplédy Mihály, a keresztyén kiscgazda- és földmivespárt jelöltjének neve fogja biztos diadalra juttatni.

Szavazataitokat azért ő reá adjátok, mint akinek közéleti multja, munkában és tisztességben megőszült feje kellő biztosíték mindenekre nézve.

Hajduszoboszló, 1920. évi június hó 12-én.

A hajduszoboszlói választókerület keresztyén kiscgazda- és földmivespártjának elnöksége, intéző- és szervezőbizottsága.

A mai választások sorsa

azok kezében van letéve, akiknek millió a magyar földhöz vannak leköötve. Nincstelen szegény emberek, vagyonban nem dúlakodó egyszerű földműves munkások, a forradalmak és megszállás alatt sokrézben tönkretett kiscgazdák; szerény, szűkös viszonyok között élő intelligenciánk, kiscparosaink és kiskereskedőink megfogyatkozott sorai a mai és holnapi napon döntenek el politikai állásfoglalásukkal, hogy mely politikai irány részére óhajtják biztosítani az ország kormányzását. Nincs kétségünk az iránt, hogy a kiscgazda és földmivespárt június 6-diki hajduszoboszlói és kabai nagy-szerű megnyilatkozása ebben a kerületben javarészen már eldöntötte a diadalt, csupán az alkotmányos formák betartásáról, a választási alakítások keresztülviteléről áll még a szó. A hivatalos pecsétet kell ráütni még az aktára.

Higgadt nyugalommal, igazi keresztyén türelemmel küzdötte végig a választási harcot a keresztyén kiscgazda- és földmivespárt ezekben az aggodalmas napokban. Nem ellenfeleket, hanem ellennézetűeket kerestünk a választási mozgalmak terén. Sajnos, sok esetben nem hogy ellenfeleket, sőt mondhatjuk, valóságos ellenségeket találunk. A háboru alatt elzúllott magyar politikai élet lassan akar visszatérni a normális keetek közé. A gyanúsítások, rágal-mazások sok esetben elfogadható harc-fegyvereknek lettek minősítve. Egyik jelölt például olyan kommunista program-beszé-

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

det mondott, hogy tavaly a debreczeni waggongyári munkások itteni szomorú szereplése csak halvány emlékeknek tűnik fel mellette.

Sőt még olyan köztekintélynek örvendő politikus, mint dr. Bernolák Nándor debreczeni egyetemi tanár szinte beleesett egy nagy hibába. Itteni szereplésekor elhangzott szavai, miket a kisgazda és földmivesspárt összességére a gabonaárak megállapításának bírálatából kifolyólag tett, súlyos megfontolatlanságra vallanak. Természetesen még nagyobb a visszatetszés, amiket vele kiváltott.

A kisgazda- és földmivesspárt mind-ezen szélsőségek mellett is ment a maga egyenes útján. Tisztességes politikához nem lehet erkölcsi tökélet gyűjteni népbolondítással. A magyar földmivesspolitika most ébred, most sarjadzik. Termő ágai még ezután fogják a gyümölcsöt hozni. Vigyázni kell a mi termőfánkra. Nem lehet ezt úgy nevelni, hogy a jövőkor gyermekei vackort szedjenek csupán majd róla. Ezért mi a szélső eltörzölásokat, szinpadí hatásokat hagyjuk azoknak, akiknek politikai erkölcsébe jobban beleillik ez a forma.

Ma és holnap nagyjelentőségű döntő nap lesz, amelyen ott kell lennie a földmivess népnek és a vele egy érzésben, egy szellemben működő polgárság minden rétegének. Jöjjön el oda a mi pártunknak minden jó gondolkozású tagja azzal a kötelezettségérzettel, hogy nem egy párt, hanem az egész ország érdekében cselekszik az, aki a haza újraépítését a mi komoly meggyőződésünk fundamentomán akarja biztosítva látni.

BELPOLITIKA

Gróf Apponyi Albert június 6-iki jászberényi politikai megnyilatkozása óriási horderővel esett a politikai mérleg serpenyőjébe. Gróf Apponyinak a külpolitikában, különösképpen a békekötésnél elfoglalt álláspontja közismert, itt újat ő sem mondott már. Ellenben a belpolitikai viszonyokra tett elfogulatlan megjegyzései oly megdönhetetlen határozottsággal mutatták meg a nemzet számára a jövő utakat, hogy országszerte általános tetszést váltottak ki. Vissza kell állítani a jogrend, a személyes és vagyónbiztonság sértetlenségét. Az országban nem működhetnek állítólagos külföldi fegyveres szervezetek és nemzetmérgező társadalmi egyesületek. A külföld, főleg az entente előtt be kell bizonyítani, hogy Magyarország a külföldi tőke elhelyezésére alkalmas állam, ahol a belső viszonyok teljesen rendezettek. Különös elismeréssel emlékezett meg Apponyi gróf a kisgazda- és földmivesspárt politikai tevékenységéről és programjáról.

Gróf Apponyi jászberényi riadója kapcsán a nemzetgyűlésben egyes felmerült szomorú jelenségek alapján Huszár Károly és gróf Széchenyi Viktor interpelláltak a kormányt, hogy mit akar tenni egyes állítólagos katonai alakulatok tulkapásai és politizálásai ellen. Soós tábornok, hadügyminiszter nyomban váaszolt és kijelentette, hogy a felhozott Héjjas-ügyből kifolyólag szigorú vizsgálatot indított és ha van bűnös, büntetését el nem kerülheti. Külön katonai alakulatokat egyébként nem ismer. Ha lenne ilyen, nyomban feloszlattja. Az a

körülmény, hogy néhány egyén meg nem engedett uton katonai ruhát visel és így követ el visszaéléseket, a hadsereg hátrányára nem tudható be. De szigoruan intézkedni fog, hogy ilyen esetek se merülhessenek fel. A hadügyminiszter válaszáat tudomásul vették. Másnap a keresztyén pártok vezetői együttes ülést tartottak és megállapították, hogy a rendet és a tökéletes vagyónbiztonságot bármibe kerüljön is, helyre kell és helyre is fogják állítani. Sikert a két kormányzó párt részére az együttműködést intézményes biztosítékkal lehetővé tenni. Most már csak a tetteknek kell jönniök.

Dr. Czegléd Mihály Hajduszoboszlón

Június 6 án tartotta programbeszédét dr. Czegléd Mihály, a keresztyén kisgazda- és földmivesspárt képviselőjelöltje Hajduszoboszlón. Olyan szép számú közönség hallgatta dr. Czeglédet, mint eddig egyetlen képviselőjelöltet sem. Több mint 4000 választópolgár jelent ott meg. Borbély Gábor pártelnök megnyitó szavai után dr. Czegléd elsősorban megköszönte azt a figyelmet, amikor a párt képviselőjelöltség személyének megállapításánál reá gondoltak. Ha a párt ügye a választásokból győzelmesen fog kikerülni, igyekezni fog ezt a bizalmat kiérdemelni. A vörös uralom, a román megazállás az országot teljesen kiszákmányolta és tönkretette és egész nyugodtan mondhatjuk, hogy olyan erős építő munkára van szükség, mely alapja egy új honfoglalásnak.

Ezt az építő munkát két országos párt végzi jelenleg az országban, a kisgazda és földmivesspárt és a keresztyén nemzeti egyesülés pártja. Rámutatott és kifejezte dr. Czegléd Mihály beszéde folyamán, hogy senkisémet lehet olyan hatalmas, sem a kisgazdák, sem a földmivessék, sem az iparosok és a tisztviselők, hogy egyedül képesek lennének elintézni munkájukat. Vagyis az egyes társadalmi osztályoknak szorososan egymáshoz kell kapcsolódnok és ezek az osztályok, amelyek közül a két utolsó itt Hajduszoboszlón elenyészően csekély és csaknem kivétel nélkül foglalkoznak mezőgazdasággal, kisebb mértékben legbiztosabban a kisgazda és földmivess pártban találják meg elhelyezkedésüket és boldogulásukat.

Hogyan akarja az országos kisgazda és földmivesspárt az ország újraépítését? 1. feltétlenül nemzeti és keresztyén irányban; 2. a nemzeti hadsereg megteremtésével; 3. a nemzeti királyság megvalósítása alapján.

A földbirtokreform előzetes tárgyalásán résztvett és állítja, hogy a törvényjavaslat ha úgy elfogadjatik, ahogyan a tervezet szól, mindenkinek közmegegedésére fog megoldást nyerni. Intézkedik a földbirtokreformban a kormány a háboruban résztvett katonák és a most bentszolgálok igényeinek kielégítéséről külön-külön.

A felosztásra kerülő birtokokat az állam fogja igénybevenni. A törvényjavaslat életbeléptetésével megszünteti a kormány a hitbizományokat. A földbirtok vételárát a törvény tervezet szerint a tulajdonos és a földigénylő közösen állapítják meg. Ha ez nem sikerülne, akkor egy vegyes bizottság alakul, amely bizottság a járásbíróságok hivatalos helyiségeiben fog ülésezni. Minden szervezeti joggal bíró egyént figyelmeztet, hogy ha büntetésnek nem akarja magát kitenni, akkor okvetlen szavazzon le. Befejzésül általános megegedésre nyilatkozott dr. Czegléd Mihály egy pár helyi érdekű kérdésről, amelyet ellenfelei rossz szándékából hintettek el ellene a választópolgárság között. Ilyen ügy elsősorban a pusztangyalháza tagosítás. A Szelencs-pusztavételügye, a belsőlegelőkérdés. A pusztangyalháza tagosítást illetőleg felvilágosította a népet, hogy azt elkerülni nem lehetett, mert a szoboszlóiak eladták földjüket a nádudvariaknak és azok leszavaztak bennünket a perben, minthogy a birtok szavazott a törvény rendelkezése szerint.

A belsőlegelőt felosztani nem lehet. Ezt védi a törvény. Csak tulajdonost kell adni teleklönyv szerint neki. Ez a tulajdonos pedig nem lehet más, mint azon szoboszlói polgárok összessége, akik legalább házassudvarral rendelkeznek városunkban. Kijelenti, hogy neki és a hajdu népnek 300 éves multja van Szoboszlón. O egy igaztalan szót sem ejt ki a száján, mert őt multja, jelene és jövője egyaránt Szoboszlóhoz köti. Ő nem jött ide mandátum hajtásni egy kofferrel kezében, hanem ő itt fog maradni. Az ország újraépítésének biztos fundamentoma, ha annak újraépítését az országos kisgazda- és földmivesspárt vállaira tesszük. Szavait hosszan tartó általános tetszés és éljenzés fogadta. Dr. Czegléd Mihály után Koleszvári Kiss István Kiskunhegyes r.-t. város volt polgármestere, nemzetgyűlési képviselője beszélt általános tetszéssel a közönséghez.

Borbély Gábor pártelnök záróbeszéde után a gyűlés lelkes hangulatban szétoszlott. Azzal a reménységgel távozott mindenki, hogy a hallottak után eloszlott minden félreértés, ami fennállott egyes kérdések elbírálása tekintetében és hogy dr. Czeglédet a földmivess és kisgazda közönség teljes mértékben támogatja.

A nemzet ereje és a kisgazdák

Nemzeti talpraállásunk nem megy akadályok nélkül. Izgalmak és pillanatnyi zavarok akasztják meg itt-ott és a legteljesebb hazafias józanság és szilárdság kell hozzá, hogy nemzeti gyűgyulásunk és újjáérsődésünk folyama meg ne akadjanak. Rosszindulatu hírszterelések izgalmakat igyekeznek költeni azok között a férfiak között, akik résztvettek az ország talpraállításának első munkáiban és ellentétbe hozni az ország törvényhozásával és kormányával.

A nemzetgyűlés kénytelen volt erőlyesen állást foglalni mindenféle önkényes és az ország törvényes rendjén kívül álló eljárás ellen s a honvédelmi miniszter kijelentette, hogy a törvény szigorát érvényesíteni fogja mindenkivel szemben, aki a katonai törvényeket és szabályokat meg-

sérti. Országos érdek, hogy a közéletünkbe kapott ez az izgalom ilyen módon megfosztassék zavaró hatásától s az ország törvényes rendje minden tekintetben épen fenntartassék.

A magyar föld népe adja a magyar nemzeti haderőt és annak a munkának közel kilencven százalékát, amivel ezt az országot újra építjük. Képtelenség volna tehát még csak fölteni is, hogy ez a hadsereg ne a törvényes rendnek első és erőteljes őre legyen s másnak engedelmességedjék, mint törvényes előjárónak, a kormánynak a kormányzóknak. Vétkes könnyelműség lenne ha magunkat napi kötelességeink teljesítésében ilyen zavaró esetek által feltartani engednénk. A tisztántul népe is ezt tartsa eszében amikor nem sokára szavazni kell arra, hogy kit küldjön a nemzetgyűlésbe és amikor a kaszálás és aratás nemzetfentartás munkáját végzi.

A magyar földmivelő nép nem szereti a kalandokat és tudja, hogy ma ő az országnak ereje. Tudja azt is, hogy az egyetértés teszi az ő táborát igazán nagygyá és erőssé. Tudja, hogy a törvényes rend az ő házi tűzhelyének és gazdaságának a legfőbb oltalmazója. Ennélfogva a magyar gazdák tábora a törvényes rend talaján fog megmaradni minden körülmények között és minden egyes tagja ebben a hazafias öntudatban megy a választási helyiségbe és dolgozik a földjén, hogy ilyenképpen az országnak életérdekeit becsületesen munkálja.

Az ország sorsáért való felelősség csaknem teljesen földmivelő népünk terhelé. Ehhez képest kell hát megválasztani a politikai és társadalmi vezetőit is. Akinek ebben az országban a törvények hatalmát és hatáskört adtak, mind abban az irányban dolgozzék, hogy a magyar földmivelő nép ereje és egysége meg ne bontassék, hogy a politikai véleménykülönbség ne menjen túl azokon a határokon, amiket a politikai pártéletben a törvényes rend is megenged.

Nehéz napokat élünk. Egy rettenetesen súlyos békekötésnek első napjait. Jövönket, amely tele van bizonytalansággal, csak úgy készíthetjük jóra, ha a jelenben józanul, okosan, becsületesen és hazafiasan cselekszünk. Az országnak meg vannak a maga törvényes kormányzói, hatóságai, polgári és katonai vezetői, tehát ezekhez tapadjon a nemzetnek az az ereje, amit a földmivelő nép képvisel.

Mezőgazdasági érdekképviselet

Mindazok akik a magyar föld mivéléséből élnek munkások, kizgazdák és nagyobb birtokosok egyaránt ragaszkodnak ahhoz, hogy a mezőgazdasági érdekképviseletről szóló törvény mielőbb megalkotassék. Ebben a tekintetben a sokszor megnyilatkozott a földmivelő nép közvéleménye és sok szövetségi kongresszusok gazdaggyűlés foglalkozott ezzel a kérdéssel. Maga a földmiveltügyi miniszter ennek az ügynek buzgó munkása volt s nem csoda ha most, mint az ország kormányának

egyik felelős intézője meg akarja valósítani azt, amit oly hosszú időn át munkált és sürgetett.

A gazdákra nézve azért fontos ez a dolog, mert az érdekképviselet szervezése utján, mint gazdák és földmivelmunkások szólnak hozzá a mezőgazdaságot érintő közügyekhez. Soha sem volt erre nagyobb szükség mint most. Mert az általános szavazati jog mai rendszere mellett el lehet képzelni azt, hogy egy-egy községben olyan képviselő testületi, olyan vármegyei törvényhatósági választás történjék, ami nemzeti érdekeinknek, a köznyugalomnak és a társadalmi békének nem felel meg. De teljesen elképzelhetetlen az, hogy a magyarföld érdekeltjei ne olyan községi, járási, vagy vármegyei érdekképviseleti tagokat küldjenek ki, akiket érzésük, gondolkodásuk, erkölcsük, családjuk, akár kicsi, akár nagyobb vagyonuk ennek az országnak, törvényes rendjéhez és a magyar nemzeti szellemű haladáshoz csatol.

A mezőgazdasági érdekképviseleti szervezetben, tehát az ország lakossága, nem csak a gazdák egyik régi követelésének kielégítését keresi, hanem az ország belső rendjének és nyugodt haladásának egyik biztosítékát is. A magyar gazdáknak gondja lesz arra, hogy felforgató törekvései ne érvényesüljenek, sem a falu, sem a járás, sem a vármegye, határozataiban és intézkedéseiben, legalább magyar mezőgazdaságra vonatkozó közügyekben.

Ez természetesen nem jelenti azt, hogy a magyar gazda minden lében kanál akar lenni. A mezőgazdaság érdekképviselete csak olyan dolgokkal foglalkozik, amik a gazdákat mint gazdákat érdeklik. Mivel azonban hazánk új életre és erőre kapással kilenczted részben azon fordul meg, hogy mennél több országos és helyi intézkedést tegyünk mezőgazdaságunk fejlesztése érdekében. Ilyenféle dolog lesz bőven. És ez egyúttal sürgős nemzeti szükségét avatja a mezőgazdasági érdekképviselet törvényhozási szabályozását.

Tőlünk most erőszakkal elszakított magyar és más ajku véreink ebben is csak azt fogják látni, hogy Magyarország kormányos törvényhozása komolyan dolgozik, a nép jólétén, anyagi és művelődési haladásán. És ez éppen olyan gyorsítója lesz Szent István birodalma helyre állításának, mint amennyire késleltetné a zavar, a széthúzás és az ország munkálkodására hivatott szervezőinek létlensége.

Visszaemlékezés 1919 ápr. 24-re.

Írja: Csiha Márton.

IV.

Öt óra fele járt az idő s el is indultam, hogy visszamenjek a hivatalba, de a folyosó ajtajánál elébem toppant egy állig felfegyverzett, bőrkabátos, göndörhaju, villogó fekete szemű erőteljes katona. Szuronyos fegyver, két pisztoly és több kézi-gránát volt nála.

Fegyverét rámszegezve kérdi.

- Kicsoda maga?
- A főjegyző vagyok.
- Ugy? Akkor előre!
- Hová?

— Majd megtudja. Ne fecsegiyen sokat. Megyünk a kihallgatásara.

Mennem kellett. Annyi időm sem volt, hogy családomtól búcsúzhassak.

Az utcaajtón kiérve még három fegyveres katona csatlakozott hozzánk, de a vasutca mind két oldalán a terroresapat bőrkabátos katonái rohantak előre.

Előttünk párszáz lépésnyire Tokay József rendőrfogalmazót, utánunk pedig Kerekes Béla városi jegyzőt kísérték. Ez utóbbival aztán együtt is ballagtunk felfele.

A városházához érve látjuk, hogy a nagykapu mellett Dr. Fekete László polgármestert, Dr. Erdős Kálmán tanácsnokot és Tokay József rendőrfogalmazót vetkőztetik és motozzák.

Szent Isten mi lesz itt! gondoltam magamban. De már abban a pillanatban engemet is motoztak, ugyszintén Kerekes Bélát és a később odakisért Körner Bélát is.

A nálunk lévő értékeket, zsebkést stb. mind elvették.

Ez alatt az idő alatt egy autó érkezett a kapu elé. A katonák nagyon éljeneztek az elvtársakat. A mint meg tudtuk az autóban Böhm Vilmos és Szamuely Tibor népbiztosok ültek.

Megmotózás után a terrorcsapat parancsnoka Kohn Kerekes Árpád reánk mutatva egy széles gesztussal kiállította „maguk ki lesznek végezve”.

Vittek is ki bennünket a piactérre s ott egy-egy akácfa alá állítottak, a hátunk mögé pedig kötelek löktek.

Én utoljára mentem. A Barbóczygyógyszertár ajtajával szemközt állottam meg. A gyógyszertár ajtajában állottak Barbóczy Zsigmond gyógyszerész és neje, aki keservesen sirt. Később elmentek onnan s a gyógytár atáját bezárták.

Alig volt időm meglepetésemből felocsudni, már is hallottam, hogy a terrorcsapat parancsnoka Dr. Fekete László polgármesterre kimondta a halálos ítéletet. Aztán odarohant én hozzám s magához intvén egy általam névszerint nem ismert vörös katonát s fegyverét mellémek szegezve azt kérdi tőle:

— Ki ez az ember? De igazat mondjon!

— A főjegyző.

— Milyen ember? Hogy viselte magát a háboru alatt a néppel szemben?

— Roszat nem hallottam róla.

Ezen szavakra az ott lévő terrorkatonák közt is megszólal valaki. Jól nem láthattam, hangjáról sem tudtam felismerni, mert egészen hátul állott. Azt kérdi nagyon gyorsan:

— Ki az kérem? A főjegyző?

— Igen.

— Csiha főjegyző?

— Igen.

— Ez az ember parancsnok elvtárs ártatlan.

A parancsnok elvtárs erre megragadja jobb karomat, egyet lódt rajtam s ugy kiáltja.

— Akkor maga menjen be az örszobába — magát majd másképp intézzük el.

Mind ez egy pár másodperc alatt történt. Felnéztem a toronyóra felé, „fóhat”, Istenem! Teremtőm! Hála legyen neked a szabadságomért!

Bekisértek a rendőrkapitányi szobába. Utközben is fülembé csengett Körner Béla

mondása. „Ártatlanabban embert soha még el nem ítéltek”. Vagy a beteg öregember Tokay József szava „De uraim hiszen én február 7-ike óta hivatalban sem voltam”.

Később a terror katonák beszéltek el, hogy „az a bankigazgató a kivégzés előtt az mondotta éljen a magyar nemzet. Mire erre odadörögtek neki éljen a proletár uralom”.

Dr. Fekete László polgármester hallgatott. Ugy állott ott a fa alatt mint egy megdicsőült mártír. Előbb megpróbálta magát menteni, szabadítani. Hasztalan. Nem hallgattak rá.

Rendőrkapitányi szobában volt már akkor a midőn engem bekísértek Dr. Erdős Kálmán is. Évek óta nem dohányzom, de akkor annyira erőt vett rajtam az izgatottság, hogy kénytelen voltam tőle egy cigarettát kérni. Azután leültem a diványra.

Később behozták még Kerekes Bélát és Szücs Imre pénzügyári fővizgatót is. Itt voltunk egy félóraig. A katonák az asztalírókat kibontották. Keresték az állítólagos ellenforradalmi iratokat. De nem találtak. A mi pénz és egyéb érték volt, azt magukhoz vették. Félóra időzés után nekem és Dr. Erdős Kálmánnak azt mondták, menjünk haza s egy kis ételmiszert és fehérneműt csomagoljunk, mert megyünk Budapestre.

Mikor a nagykapun kimegyünk, látjuk, hogy Dr. Fekete László polgármestert, Körner Béla bankigazgatót és Tokay József rendőrfogalmazót a legcsufosabb haláltai csakugyan kivégezték.

Majd összeestem annyira megborodtam ettől a látványtól. Alig tudtam tovább menni. De valamennyire erőt véve magamon, a katonák által kísértetve Dr. Erdős Kálmán lakására mentünk.

Utközben talákoztunk Szeremley Zsigmonddal.

Azt kérde tőlem az egyik katona.

— Ki ez?

— Szeremley banktisztviselő.

— Burzsuj?

— Nem. Szegény hivatalnok.

Tovább mentünk. Dr. Erdős csomagolt s onnan mihozzánk.

Aldott lelki jó feleségem, aki a pizcon történetekről mit sem tudott, sirva kérte a katonákat, hogy ne bánjanak, ártatlan vagyok. A katonák azt felelték „elvtársod nyugodjon meg, a férje ártatlan, de el kell, hogy vigyük magunkkal”.

Azán bementünk a szobába. Dr. Erdős nagyon izgatott volt. Pálinkát kért. Hoztam. Volt egy kis üveg finon barack pálinkám. Valamikor szegény Fekete Laciól kaptam ajándékba. Töltöttem. Ivott. De itak az elvtársak is. Mind megitták, nem győzték eléggé dicsérni.

A szokatlan látványra a Kozma gyerekek is bejöttek a szobába. Nézik őket az elvtársak, egyszer megszólal az egyik. „Elvtárs, mégsem lehet ez rossz család, különben nem tűrnék idebent őket a szegény proletár gyerekeket”.

Szegény feleségem a mit tudott hirtelennében csomagolt s elbucuzva kis családomtól 5 perc múlva már az utcán voltunk.

(Folytatjuk)

Hirdessen a Független Hajduságban

HIREK

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS!

A „Független Hajduság” előfizetési díja:

Egész évre	— — —	100 korona.
Félévre	— — —	50 „
Negyedévre	— — —	25 „

Előfizetéseket helybeliek legcélszerűbben a lapkihordók útján, vidékiek postátalványon eszközölhetik.

A kiadóhivatal.

— A református templomban ma délután Demjén Ferenc lelkész prédikál.

— **Küldöttség a fővárosban.** Dr. Erdős Kálmán h. polgármester, dr. Dajka Ambrus városi t. főügyész és Szabó Antal ref. lelkész, iskolaszéki elnök városi és iskolai ügyekben a héten Budapesten jártak. Egyes minisztériumokat kerestek fel, ahol az egyes hivatalos ügyeket terjesztették elő és intéztették el.

— **Csiha Márton városi főjegyző** aki a múlt évben történt elhurcoltatása után huzamosabb időn át betegeskedett, egészségének kedvezőre történt fordulása folytán június elsején főjegyzői állását újból elfoglalta és a város közönségének osztatlan örömére ügybuzgó munkásságát megkezdte.

— **Dr. Ghiczey Elemér** debreceni kerületi államrendőrségi főkapitány, kedden városunkban időzött Lovassy államrendőrségi főparancsnokkal együttesen és a helybeli rendőrség közeli államosítása folytán előállandó intézkedéseket tette meg. Szoboszlón lényeges változások lesznek a személynévi ügyekben.

— **Esperes választás.** Az alsószabolcs-hajduvidéki ref. egyházmegye kiküldött bizottsága jun. 11-én bontotta fel Debreczenben Szomjas Gusztáv főispán, egyh. m. gondnok elnöklele alatt a megüresedett esperesi állásra és egyik tanácsbírói tisztségre beadott szavazatokat. Az esperesi állásra beadott 67 szavazatból 41 szavazat esett Szabó Antal szoboszlói lelkész, e.-m. főjegyzőre, 19 szavazat Veress Géza nádudvari és 7 szavazat Demjén Ferenc szoboszlói lelkészre. Így a szavazatok túlnyomó része Szabó Antal lelkészünket emelte az esperesi székbe. Tanácsbíró lett Demjén Ferenc lelkész egyhangulag.

— **A kabai programbeszéd.** Jun. 6-án délután fényes fogadtatásban volt része dr. Czeglédy Mihály kiszagdapárti jelöltnek, akit Hajdusoboszlóról 50–60 kocsira álló tehető választópolgár és mintegy 30 lovas banderista kísért át Kabára. A község egész népe a piacléren várta a Szoboszlói vendégeket, akiket igen lelkesen magyaros szíveséggel fogadott a 3–4000 főnyi tömeg. A fogadtatáson megjelent az ottani kiszagda és földmives párt tisztikara intéző és szervező bizottsága, Gere Máté pártelnökkel Hegedűs Károly főbíróval, Tőkés Endre szövetkezeti igazgatóval, Bálini Imre, Tözsér Ambrus, Bagi István, Fábrián István, Somlyay Kálmán és Tóth Lajos párttitkárral. Dr. Czeglédy Mihály programját általános lelkesedéssel fogadta a közönség, úgy szinte a Kolozsvári Kiss István nemzetgyűl. képviselő lelkes beszédét is. Gere Máté párt elnök és Hegedűs Károly főbíró tolmácsolták a választók ragaszkodását a jelölthöz. Majd barátságos beszélgetések és látogatások folytak le,

amelyeken még inkább kitént a polgárok közötti teljes egyetértés a jövőndő politikai állásfoglalás tekintetében.

— **Hajlozás** Rátkay Ferenc érdemes polgártársunk, városi képviselő, az iparostársadalomnak köziszteletben álló vezető tagja, hosszas betegség után, 62 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn délután lesz.

— **A kiszagda és földmives párt** jelöltjét dr. Czeglédy Mihály vármegyei főügyészt jun. 5 nemzetgyűlési tagok személyesen ajánlották: Borbély Gábor pártelnök fogyasztási szövetkezeti igazgató, Csanády Sándor, Pinczés Ferenc, Domokos Gábor, Mohácsi János, Erdős Károly, Keserű János, Márton Gábor, Magyar János, Kurucz Mihály kiszagdak és földmivesek. Ezenkívül még negyven földmives munkás és kiszagda volt jelen az ajánlásnál, akiket azonban törvényszerint nem nevezhet meg a párt elnökség.

— **A földmivesek tudakozó irodája.** A földmivelésügyi minisztérium kebelében a földmivesek és kiszagdak tájékoztatása céljából „Földmivesek tudakozó irodája” néven még régebben létesített intézményt az ugynevezett tanácsköztársaság megszüntette. Minthogy a földmivesek tudakozó irodája működésének szükségessége annak fennállása alatt teljes mértékben beigazolódtott, Rubinek Gyula földmivelésügyi miniszter a földmivesek és kiszagdak érdekében tett számos intézkedései között a tudakozó iroda működésének újból való megkezdését is elrendelte. Ehhez képest a földmivesek tudakozó irodája a földmivelésügyi minisztérium épületében (Budapest, V. Országháztér II. létszámú 41.) van. Az iroda azoknak a földmiveseknek és kiszagdaknak, akik személyesen hozzáfordulnak, vagy akik levélben kérdezősködnek a földmivelési minisztériumban tárgyalás alatt álló ügyeik hollétéről és mibenállásáról és mindazokban a dolgokban, amelyek a földmivelésügyi tárca ügykörébe tartoznak, ingyen ad utbaigazítást és felvilágosítást.

— **A Falu Szövetség megkezdte működését.** A Falu Szövetség munka programja elkészült s a szövetség megkezdte programja gyakorlati megvalósítását. A vidék megszervezését a megyei választmányok és a községi intéző bizottságok végzik, a társadalom minden rétegének bevonásával. Bármi intézkedés merül fel a szövetség központja szakértők bevonásával, letárgyalja s a gyakorlati kivitelről kiszállások útján is gondoskodik. A főszűt a vezetőség az önségély erejének felkeltésére helyezi. A szövetség ingyen tanácsadó és jogvédő irodát tart fenn s műszaki kérdésekben is segítségére van a tagoknak. Különösen a szövetkezetek működését kívánja a szövetség a maga körébe bekapcsolni. Gondoskodik a háziipar felvidítéséről és termékeiknek külföldön való előnyös értékesítéséről. Nyers anyagot olcsón szerez be. Foglalkozik a fiatalok és serdültek nevelésével még pedig oly irányban, hogy az oktató irány és a nevelt irány egyesüljön. A szövetség különösen a nők támogatására számít.

— **Hajdugazdak találkozója** Debreczenben, a régi, hírneves Törővendéglő Csapó-utca 14. sz. a. Kiténdő magyar konyha, jó borok, csapott sör. Az új tulajdonos: **Buzás Lajos.** 3-5

— **Műláb, műkéz, járógép, sérv- és haskötők** nagy választékban kaphatók **Vitáriusnál, Debrecen, Piac utca 18., Alföldi-palota.** Ferdénövési gyermekek részére acélfűzőt készít; vidéki megrendelőket vasár- és ünnepnapon Eölvös-utca 85. sz. lakásán fogad. 3-10